

Nadácia Zastavme korupciu

Výročná správa za rok 2016

Obsah

O Nadácii	2
Náš tím	3
Príhovor zakladateľa	4
Príhovor výkonného riaditeľa	5
Činnosť Nadácie	6
Podpora whistleblowerov	6
Osveta a zapájanie verejnosti	7
Investigatíva	9
Protikorupčná legislatíva	11
Podpora protikorupčných projektov	12
Partneri a poďakovanie	13
Financovanie	14
Prehľad príjmov	14
Prehľad o darcoch	14
Poskytovanie prostriedkov Nadácie	14
Použitie prostriedky z 2% daní z príjmu prijatých v roku 2015	15
Výdavky Nadácie	15
Výdavky Nadácie podľa činnosti	16
Zmeny v nadačnej listine a v zložení orgánov	16
Nadačné fondy	16
Odmena za výkon funkcie	16
Príloha - Správa audítora a účtovná uzávierka	17

O Nadácii

Nadácia Zastavme korupciu bola založená podnikateľmi Miroslavom Trnkom, spoluzakladateľom firmy ESET a Michalom Bláhom, podnikateľom v reklame. Jej činnosť bola oficiálne spustená počas festivalu Pohoda 2014.

Cieľom Nadácie je čo najviac obmedziť korupciu a jej ničivé dopady na kvalitu života a podnikania na Slovensku. Snaží sa o to zvyšovaním povedomia o korupcii, jej dopadoch a možných riešeniach, ako aj aktivizáciou širokej verejnosti v otázkach verejného záujmu. Zároveň sa venuje pomoci whistleblowerom, podpore investigatívneho žurnalizmu a presadzovaniu systémových opatrení, ktoré sú nevyhnutnou podmienkou efektívneho boja proti korupcii.

Naša vízia:

Veríme, že Slovensko môže byť krajina, v ktorej čestné konanie nie je rarita, ale spoločenská norma a podvody nie sú prehladané, ale trestané.

Naše programy:

Podpora whistleblowerov

Osveta a zapájanie verejnosti

Investigatíva

Protikorupčná legislatíva

Podpora protikorupčných projektov

Náš tím

Správna rada:

Miroslav Trnka, predseda

Michal Bláha

Branislav Ondrášik

Správca:

Peter Kováč

Revízor:

Magdaléna Leššová

Riaditeľ: Pavel Sibyla

Tím Nadácie v roku 2016 posilnil o dvoch členov. K riaditeľovi Pavlovi Sibylovi, Petre Trnkovej (osveta), Mariánovi Leškovi (osveta), Matúšovi Kollárovi (PR), Zuzane Vasičákovej Očenášovej (osveta) a Marianne Leontiev (podpora oznamovateľov) sa v marci pridali Martin Turček, ktorý v Nadácii zastrelil novinársku a investigatívnu prácu.

Aj vďaka finančnej podpore vyše 150 darcov na portáli startlab.sk sa v novembri mohol k Nadácii pridať dátový analytik Matej Hruška, ktorý začal analyzovať efektívnosť využívania eurofondov na Slovensku.

Nezištnú pomoc nám pri odhaľovaní korupčných káuz poskytli aj Peter Sabo a Marián Jánoš, ktorým aj touto cestou ďakujeme.

Príhovor zakladateľa

Korupcia na Slovensku bola v posledných mesiacoch neustále hlavnou témou večerných správ a titulných stránok novín, bohužiaľ zatiaľ nie z dôvodu veľkých úspechov pri jej potláčaní alebo vyvodzovaní reálnej zodpovednosti. Krajina má za sebou ďalší traumatizujúci rok s novými korupčnými škandálmi. Niektoré sa podarilo odhaliť aj vďaka našej podpore whistleblowerom, iné vďaka činnosti nášho silného právneho a analytického tímu, a samozrejme aj vďaka práci iných mimovládnych organizácií a novinárov.

Odhaľovanie korupcie je aspoň prvým krokom pri riešení problému. V Nadácii, ktorá je už druhý rok pod stabilným a napredujúcim vedením Pala Sibylu, sme sa však za ten rok snažili urobiť aj niekoľko ďalších krokov – od osvety po proaktívne návrhy zlepšenia legislatívy.

Čo ma asi najviac tento rok potešilo bolo zapojenie mladých ľudí do našej Ligy proti korupcii a postupné vytváranie komunity protikorupčných aktivistov. Mal som možnosť sa s nimi stretnúť na niekoľkých našich akciách – nadačných workshopoch či protikorupčnom festivale Pucung, ktorý zažil v roku 2016 svoj prvý ročník a začiatkom roka 2017, druhý - ešte úspešnejší. Dokonca zorganizovali svoje vlastné akcie s podporou tímu Nadácie.

Opäť musím zopakovať, že to boli vždy práve mladí ľudia, ktorí boli počas slovenskej histórie hýbateľom zmien. Ich energia, odhodlanie a odvaha je nádejou pre nás všetkých a nádejou, že raz budeme môcť činnosť našej Nadácie ukončiť. Od toho sme ale, bohužiaľ, stále ešte priveľmi ďaleko. No nádej tu je, mladí zorganizovali protikorupčný pochod a ja sám som aj tento rok absolvoval množstvo diskusií s nimi na školách a najrôznejších akciách.

Niekoľkokrát som zopakoval, že nemám ambíciu vstupovať do politiky, že svoju pozitívnu rolu a rolu mojich spolupracovníkov vidím práve v pomáhaní prostredníctvom najrôznejších projektov, kreovania nových príležitostí, a najmä poskytnutia slobody pre prácu, a teda aj finančných prostriedkov pre Nadáciu Zastavme korupciu.

V tejto správe si môžete detailne prečítať o mnohých našich úspešných projektoch za minulý rok, aktivitách v legislatívnej oblasti, o podpore, ktorú sme poskytli statočným a odhodlaným bojovníkom proti korupcii. Za nás a za mňa to bolo najmenej. Za ich odvahu chcem whistleblowerom aj na tomto mieste poďakovať.

Nadácia Zastavme korupciu nie som ja, hoci už asi navždy bude prepojená najmä s mojim menom. Nadácia je tím šikovných ľudí, tento rok opäť o niečo väčší. Sú to všetci naši partneri, aktivisti, darcovia, podporovatelia a sympatizanti. Ďakujem Vám za veľa dobrej práce v roku 2016 a veľa odhodlania, sily aj rozumu do protikorupčného boja v tomto roku.

Miroslav Trnka

Príhovor výkonného riaditeľa

Rok 2016 bol rokom volieb. Pre Slovensko, ale aj pre Nadáciu. Dôvod? V marci sa uskutočnili parlamentné voľby, v ktorých uspela extrémistická strana vedená banskobystričským županom. Téma korupcie bola tou, aj kvôli ktorej ju volilo množstvo občanov Slovenska. Medzi nimi mali veľké zastúpenie mladí ľudia.

Voľby v Nadácii sa diali v podstate každý týždeň. Ani nie desaťčlenný tím a striedmy rozpočet v kombinácii s obrovským množstvom podnetov, čo by na poli boja proti korupcii bolo potrebné riešiť, núti prioritizovať, rozhodovať sa medzi podstatným a nepodstatným. Aj v kontexte šokujúceho výsledku volieb som rád, že sme v Nadácii urobili jedno dôležité rozhodnutie: začať sa systematicky venovať mladým ľuďom. Kemp Zastavme korupciu predstavoval polozenie základov budovania pevnej komunity mladých aktivistov, ktorí by v praxi mali ukázať svojim vrstovníkom, že proti extrémnemu problému korupcie sa dá bojovať neextrémistickým spôsobom. Hodnoty tejto vznikajúcej komunity - osobná integrita, férovosť, angažovanosť, odvaha, svedomitosť, otvorenosť a rešpekt k zákonu, - sú aj hodnotami Nadácie, ktoré chce šíriť a postupne presadzovať v celej slovenskej spoločnosti.

Rok 2016 bol, žiaľ, úrodný aj na veľké kauzy a o odhalenie jednej z nich sa postarala práve naša Nadácia. Prípád Nemocnice sv. Michala zahŕňa prakticky všetko, kvôli čomu oslabuje podpora Slovákov demokratickému zriadeniu: nezmyselne vypísané verejné obstarávanie, v ktorom sa štát rozhodol nakúpiť kompletne vybavenie Nemocnice (takmer deväťsto rôznych druhov tovarov) od jediného dodávateľa, ignorovanie zákona pri našich žiadostiach o sprístupnenie informácií či agresívnu rétoriku predstaviteľov štátu pri obhajobe predraženého tendra.

Boli by sme radšej, keby sme o kauzách akou je Nemonica sv. Michala nemuseli písať. Keby ľudia ako Dáša Michalcová a Dušan Chrastina neboli odkázaní na právnu pomoc Nadácie a spolupracujúcich advokátskych kancelárií. Ale ešte tam nie sme. Nadácia Zastavme korupciu, aj ďalšie organizácie, ktoré finančne podporujeme, má a ešte dlho bude mať na Slovensku dôležitú funkciu. Ňou je podporovať v ľuďoch vieru, že bojovať za očistu verejného života má zmysel a táto snaha prináša výsledky. Spôsob, akým chceme tieto výsledky dosiahnuť, bude vždy konštruktívny, náš jazyk vecný a pokojný a úsilie neochvejné. Len takto a nie inak, je možné uskutočniť zmenu, ktorá bude trvalá a neohrozí demokraciu na Slovensku.

Všetkým, ktorí nám na tejto našej ceste v minulom roku pomohli, z úprimného srdca ďakujem.

Pavel Sibyla

Činnosť Nadácie

Podpora whistleblowerov

Bez odvážnych ľudí, ktorí sa jej odmietnu prizerať, ale rozhodnú sa proti nej aktívne bojovať a nahlásiť ju, by bola snaha znížiť mieru korupcie zbytočná. Podpora oznamovateľov korupcie je preto jeden zo základných pilierov Nadácie a aj v roku 2016 sme sa usilovali o poskytnutie čo najkvalitnejšej, či už právnej alebo psychologickej, podpory našim oznamovateľom korupcie. Uplynulý rok bol z hľadiska úspešnosti sporov, v ktorých sme sprostredkovali právnu pomoc oznamovateľom korupcie, pomerne úspešný - v troch prípadoch zo šiestich rozhodol súd v prospech našich oznamovateľov, a dva z nich ešte nie sú ukončené.

Hlavná časť podpory ľudí, ktorí chcú oznámiť korupciu, však netkvie v zastupovaní pred súdom. Naša Nadácia dostala počas minulého roka vyše 100 podnetov, čo si vyžiadalo stovky hodín odbornej právnickej práce.

Marta Bočeková

Rok 2016 sa začal dobrou správou nielen pre Nadáciu, ale aj pre všetkých slušných ľudí na Slovensku. V januári sa definitívne **skončil spor kontrolórky Marty Bočekovej** s jej bývalým zamestnávateľom, Katolíckou univerzitou v Ružomberku. Pani Bočeková sa s predstaviteľmi univerzity dohodla na rozviazaní pracovného pomeru.

Pani Bočeková vykonala na univerzite kontrolu, ktorá odhalila nezodpovedné nakladanie s financiami, za čo ju zo strany univerzity čakala výpoveď. Obrátila sa na súd a ten v novembri 2015 rozhodol, že univerzita výpoveďou porušila zákon. Keďže Katolícka univerzita sa proti rozsudku neodvolala, rozhodnutie súdu sa tak stalo právoplatným a pani Bočeková sa mohla vrátiť na svoje pôvodné pracovné miesto. Uprednostnila však obojstranne výhodnú dohodu o náhrade mzdy a v práci univerzitnej kontrolórky už nepokračovala.

Pani Bočekovej sme v jej súdnom spore sprostredkovali právne služby advokátov z kancelárie Allen&Overy, ktorým za ich prácu ďakujeme.

Dušan Chrastina

Spor, ktorý nesprevádzala široká medializácia, no napriek tomu bol zásadný v boji za fungovanie zásad právneho štátu, sa na prvom stupni úspešne skončil v júli 2016. Krajský súd v Žiline zrušil uznesenie o odvolaní hlavného **kontrolóra mesta Vrútky Dušana Chrastinu** z roku 2012.

Pán Chrastina dal po svojom odvolaní podnet na prokuratúru na preskúmanie tohto uznesenia nielen preto, že si pred jeho prijatím mestské zastupiteľstvo nespĺnilo zákonnú povinnosť (písomne pánovi Chrastinovi nevytklo hrubé porušovanie jeho povinností), ale aj preto, že poslancami pred hlasovaním chýbali dokumenty dokazujúce opodstatnenosť všetkých štrnástich výhrad uvedených v schválenom uznesení. Súd mohol vyslať signál, že pri odvolaní hlavného kontrolóra nestačí splniť formálne náležitosti a v podkladoch k uzneseniu môže byť napísané hocičo, preto bol tento súdny spor dôležitý pre celé Slovensko. Krajský súd v Žiline napokon **uznesenie o odvolaní hlavného kontrolóra zrušil**. Pánovi Chrastinovi sme v tomto spore sprostredkovali právne služby advokátskej kancelárie Kolíková & Partners, ktorým ďakujeme

za profesionálne a angažovane odvedenú pomoc. Boj pána Chrastinu sa však ešte úplne neskončil, keďže jeho spor pokračuje na Najvyššom súde SR.

Oto Žarnay

Májový rozsudok v spore bývalého košického učiteľa **Ota Žarnaya** a niekdajšieho zamestnávateľa OA Polárka nám radosť nepriniesol. Podľa rozhodnutia okresného súdu v Košiciach je výpoveď z organizačných dôvodov pre učiteľa, ktorý upozornil na šafárenie so školskými peniazmi, platná. My za poctivo odvedenú robotu ďakujeme nielen pánovi Žarnayovi, ale aj Andrei Olšovskej z právnej kancelárie PRK Partners, ktorej právne služby sme v tomto spore sprostredkovali. Pán Žarnay sa voči rozsudku odvolal na krajský súd, no v tomto spore ho už zastupuje iná advokátska kancelária.

Dáša Michalcová

Právo a zdravý rozum však vyhrali v prípade sporu bývalej zamestnankyne Slovenského národného múzeu - Múzeum Bojnice, **pani Dáši Michalovej**, ktorá niekoľko rokov upozorňovala svojho zamestnávateľa na možné nehospodárne nakladanie s verejnými prostriedkami na Bojnickom zámku, pričom podľa medializovaných informácií malo ísť o rádovo státisíce eur. V máji 2015 jej bola daná výpoveď z organizačných dôvodov.

Sudkyňa Okresného súdu Prievidza Eva Kiššová nás potešila, keď rozhodla, že **výpoveď pre pani Michalcovú je neplatná**. Uverila, že organizačná zmena, ktorá bola formálnym dôvodom výpovede, bola len zdanlivá. Skutočným dôvodom, prečo pani Michalcová prišla o prácu, naopak mal byť fakt, že bola pre vedenie múzea nepohodlná.

Vďaka patrí advokátskej kancelárii Dentons Europe CS LLP v Bratislave, najmä ich spolupracujúcim advokátom Martinovi a Linde Mendelovým, ktorých služby sme pani Michalovej sprostredkovali.

Osveta a zapájanie verejnosti

Rok 2016 bol aj rokom, kedy sme pripravili dva nové formáty podujatí, ktorých cieľom bolo zapájanie širokej verejnosti a aktivizácia mladých ľudí v oblasti boja proti korupcii. Prvý ročník protikorupčného festivalu Pucung, aj premiéra Kempu Zastavme korupciu sa stretli s veľkým záujmom. Okrem toho sme však organizovali viaceré diskusie na aktuálne témy a spoluorganizovali sme aj Datahack, ktorý priniesol množstvo inovatívnych nápadov, ako spracovať štátne dáta. No Nadácia bola v uplynulom roku aktívna aj v osvetovej činnosti a pripravila pre učiteľov základných a stredných škôl praktické inšpirácie, ako zaujímavou formou vyučovať o korupcii.

Protikorupčný festival PUCUNG

PUCUNG je jednodňový multizánrový festival, ktorý v pohodovej atmosfére spája ľudí za myšlienku boja proti korupcii. PUCUNG neprehlbuje skepsu, ale pomocou hudby, filmu, humoru a inšpiratívnych debát upriamuje pozornosť širokej verejnosti na tému korupcie, inšpiruje a prináša riešenia. Je to komunita ľudí, ktorej osud Slovenska nie je ľahostajný a má chuť sa podieľať na pozitívnej zmene.

Prvý ročník festivalu, ktorý sa konal v košickej Tabačke, sa nám podarilo vypredať ešte pred otvorením brán. Okolo 700 účastníkov zažilo počas jedinej februárovej soboty päť skvelých koncertov, zabavilo sa pri známych stand-upistoch a inšpirovalo na zaujímavých diskusiách. Naše pozvanie do debaty prijali osobnosti ako sú riaditeľka Aliancie Fair-Play Zuzana Wienk, investigatívca Tom Nicholson, hokejista Michal Handuš, obludsmanka Jana Dubovcová, podnikateľ Miroslav Trnka, moderátor Štefan Hríb, filozof Fedor Gál a mnohí ďalší. O dobrú náladu sa svojimi koncertami postarali Para, Korben Dallas, Genius Locci, Malalata a Stroon. Pestrý program doplnili aj oceňovaný dokument o Edwardovi Snowdenovi “Citizenfour” a výstava “Whistlebloweri, ktorí zmenili svet”.

Video o kauze Bašternák

Na jar otriasla Slovenskom tzv. **kauza Bašternák**, na začiatku ktorej zamestnanec slovenskej banky Filip Rybanič upozornil na podozrivé finančné pohyby na účte ministra vnútra Roberta Kaliňáka a na možnú spojitosť s podozrením na daňové podvody podnikateľa Ladislava Bašternáka.

Keďže išlo o pomerne zložitú kauzu, rozhodli sme sa jej podstatu vysvetliť v krátkom [videu](#), ktoré sme zverejnili na našom Facebooku. Vyše 150 tisíc zhliadnutí svedčí o tom, že podozrenia z korupcie v prípade ministra vnútra brala veľmi vážne aspoň slovenská verejnosť.

Kemp Zastavme korupciu

Začiatok septembra patril pilotnému ročníku nášho **protikorupčného kempu**. V Modre - Harmónii sa na štyri dni zišlo 18 mladých ľudí z celého Slovenska. Zúčastnili sa zaujímavých prednášok, aktivít a spolu pracovali na praktických projektoch, ktoré majú prispieť do boja s korupciou. Jeden tím účastníkov sa naučil, ako sa dá zorganizovať neobyčajné a inšpiratívne podujatie, ktoré má za cieľ vzbudiť záujem, prehĺbiť povedomie alebo aktivizovať vybrané publikum v otázkach korupcie a férovosti. Druhý tím sa zamyslel nad tým, ako sa dá pritiahnúť pozornosť verejnosti k dôležitým témam ako korupcia a právny štát.

Sme radi, že aktivita “kempistov” sa samotným kempom neskončila, ale mnohí z nich svoje projekty pretavili do praxe alebo s nami **spolupracujú ďalej** ako naši dobrovoľníci. Vďaka patrí všetkým zúčastneným, hosťom, ako aj lektorom Andrejovi Jeleníkovi a Andrei Tóthovej.

Nadačné diskusie

Naša práca ohľadom kauzy Bašternák však neskončila len pri jednom videu. Aj vzhľadom na to, že na túto kauzu existovalo viacero pohľadov sme v bratislavskom Satori Stage zorganizovali diskusiu na tému “**Je Rybanič slovenský Snowden?**”, v ktorej s moderátorom Mariánom Leškom debatovala investigatívna novinárka Zuzana Petková, Zuzana Wienk z Aliancie Fair-Play a spolupracovník Transparency International Slovensko, právnik Pavel Nechala.

Diskutovali sme však aj na najväčšom letnom festivale **Pohoda**. Témou festivalovej diskusie bola celosvetová kauza **Panama Papers**, ktorú v stane .týždňa moderoval náš riaditeľ Pavel Sibyla. O tom, ako sa globálne využívajú schránkové firmy rozprávali investigatívna novinárka Pavla Holcová a podnikateľ, ktorý sa špecializuje na zakladanie firiem v exotických destináciách, Martin Belobrad.

Náš letný protikorupčný kemp prinášal ovocie už o pár mesiacov. V decembri účastníci kempu zorganizovali v Banskej Bystrici diskusiu na tému nanajvýš aktuálnu. Náš riaditeľ Pavel Sibyla so sociologičkou Oľgou Gyarfášovou a špeciálnym prokurátorom Jánom Hrivnákom debatovali o tom, ako spolu súvisí **korupcia a extrémizmus**.

Metodika pre základné a stredné školy

Uvedomujeme si, že bez dôrazu na vzdelávanie bude boj s korupciou takmer nemožný. Preto sme sa pustili do jedinečnej úlohy. So Štátnym pedagogickým ústavom sme pre učiteľov na základných a stredných školách počas roka 2016 pripravili [zbierku praktických námetov, ako vyučovať o korupcii](#). Učitelia tak od začiatku roka 2017 môžu získať inšpirácie na praktické úlohy, ktoré hravou formou pomôžu vysvetliť žiakom a študentom aj takú zložitú tému, akou je korupcia.

Prieskum verejnej mienky

Ku príležitosti Medzinárodného boja proti korupcii, ktorý je vyhlásený na 9. decembra sme si dali agentúrou Focus vypracovať **prieskum verejnej mienky**. Reprezentatívnej vzorky 10008 respondentov sme sa pýtali, či by v sebe našli odvahu a nahlásili by korupciu, pokiaľ by mali istotu primeranej ochrany. Presná polovica opýtaných potvrdila, že by **korupčné správanie nenechali len tak**, ale obrátili by sa na príslušné orgány.

Podľa nášho prieskumu majú Slováci aj jasno v tom, aký by bol najúčinnjší liek na zníženie korupcie. Až 81% opýtaných si myslí, že **korupciu treba prísne trestať**. Ešte o pár percent viac ľudí si myslí, že **restné stíhanie vysokopostavených politikov a štátnych úradníkov** za korupciu by pôsobilo odstrašujúco na potenciálnych páchatelov korupčných trestných činov.

Nelichotivo však naši respondenti hodnotili prácu slovenskej polície pri odhaľovaní korupcie. Za dostatočnú ju označila len 21% opýtaných.

Investigatíva

Prirodzenou a dôležitou úlohou protikorupčnej Nadácie je aj kontrola hospodárenia s verejnými financiami. Rozšírenie tímu Nadácie o Martina Turčeka, ktorý pod svoj patronát zobral investigatívnu prácu, sa počas minulého roka začalo vyplácať. Podarilo sa nám poukázať na viaceré kauzy, ktoré podávajú svedectvo o šafarení s verejným majetkom na rôznych úrovniach a v rôznych odvetviach štátnej správy. Neostali sme však len pri poukazovaní na korupčné kauzy, ale ak sme nadobudli vážne podozrenia na možné porušovanie zákonov, obrátili sme sa aj na príslušné inštitúcie.

Pokračovanie kauzy Marianka

Aj v roku 2016 pokračovala **kauza Marianka**, ktorú na základe našich informácií otvorila reportérka Denníka N v predchádzajúcom roku. [Zistili sme](#), že za korupciu trestne stíhaný exstarosta žiada obec Marianka o vyplatenie 135 tisíc eur kvôli dohode, ktorú s vlastnou advokátskou kanceláriou uzavrel ako starosta. Po tom, ako sa funkcie starostu vzdal, si už myslel, že táto dohoda bola nemorálna a žiada si doplatiť ušlú odmenu.

V informovaní o tejto kauze sme pokračovali ďalej a priniesli sme aj [rozhovor s Máriou Morávkovou](#), kľúčovou svedkyňou v prípade, ktorej sme poskytli aj právnu pomoc. V našom rozhovore pani Morávková vykreslila útrapy, ktorými si musela prejsť či šikanu, ktorej musela zo strany obecného úradu čeliť. Pani Morávkovej za jej občiansky postoj a odvahu ďakujeme.

Prieskum medzi poberateľmi dotácií od Pôdohospodárskej platobnej agentúry

Pôdohospodárska platobná agentúra (PPA) ročne medzi farmárov prerozdelení granty v hodnote zhruba pol miliardy eur. V spolupráci s týždenníkom TREND sme preto spravili medzi poberateľmi týchto príspevkov prieskum ohľadom korupcie v procese pridelovania grantov. [Výsledky nášho prieskumu](#) naznačili, že úplatky sú v tejto sfére o mnoho častejšie ako napríklad v zdravotníctve. V prípade žiadania úplatku priamo zamestnancom PPA je to dokonca dvakrát horšie, ako v prípade lekárov - pracovník agentúry si podľa našich zistení vypýtal úplatok od 9% respondentov. Ešte horšie je to v prípade rôznych sprostredkovateľov. Tí si od oslovených žiadateľov o grant vypýtali úplatok vo viac ako 40% prípadoch.

V našom prieskume sme sa respondentov pýtali, **kto podľa nich berie úplatky** v súvislosti s poľnohospodárskymi grantmi. Najviac odpovedí - až 43% - sa objavilo pri možnosti neoficiálnych vyberačov.

Počas prieskumu sme sa sústredili aj na nápady, ako systém pridelovania grantov vylepšiť, pričom sme identifikovali štyri konkrétne návrhy. Týždeň po zverejnení nášho blogu bol riaditeľ PPA odvolaný.

Kauza výstavby vedeckého parku

Na začiatku minulého roka sa s veľkou pompou otvárala nová budova **Vedeckého parku Univerzity Komenského**. Projekt za viac než štyri desiatky miliónov eur mal pritiahnúť elitných výskumníkov, najmä v oblasti biomedicíny a biotechnológie. To sa síce doteraz nestalo, no nám sa podarilo pritiahnúť pozornosť verejnosti na nie príliš potešujúce [skutočnosti v pozadí výstavby tohto parku](#). V našom blogu sme upozornili na prepojenie šéfa vedeckého parku Jána Turňu, ktorý predsedal výberovej komisii na dodávateľa stavby, s neslávne známou spoločnosťou Váhostav-SK. So skutočnosťami, ktoré sme zistili a uverejnili, sme sa obrátili aj na Európsky úrad pre boj proti podvodom, keďže vedecký park bol financovaný najmä z prostriedkov EÚ.

Kauza Nemocnica sv. Michala.

V novembri 2016 sme analyzovali nákup vybavenia do najmodernejšej štátnej nemocnice - **Nemocnice sv. Michala** v Bratislave - a odhalili sme [jednu z najväčších korupčných káuz](#) minulého roka. V zmluve za 22,7 milióna eur, ktorú nemocnica uzavrela s víťazom tendra - firmou E-BA tpz, sme dokázali z celkových 867 položiek porovnať ceny pre 89 položiek. Vzhľadom k sume - 8,6 milióna eur, ktorú za ne nemocnica zaplatila, išlo o významný objem z celej zákazky, až 37%. Naše zistenia boli pomerne šokujúce. Z 89 porovnávaných položiek sa do Nemocnice sv. Michala len štyri kúpili lacnejšie ako v minulosti pre iné nemocnice. Podľa našich prepočtov pri celej porovnávannej vzorke mohlo dôjsť až k **50-percentnému predraženiu**. Taktiež sme objavili [spojitosť medzi firmami](#), ktoré sa tendru zúčastnili a ktoré spolu nesúťažili po prvýkrát.

Potom, ako sme naše zistenia uverejnili, sa o túto kauzu začali zaujímať médiá a široká verejnosť. No hoci sme žiadali, aby nemocnica zverejnila všetky dokumenty, ktoré môžu potvrdiť alebo vyvrátiť pochybnosti o tom, či Nemocnica plytvala peniazmi daňovníkov, doteraz (máj 2017) sa tak nestalo.

Protikorupčná legislatíva

Kvalitná legislatíva je základný predpoklad pre úspešný boj s korupciou, a to v každej krajine na svete. Prijaté a funkčné zákony totiž vytvárajú základný rámec, v rámci ktorých fungujú všetky štátne, ale aj súkromné inštitúcie. Sme preto radi, že sa Nadácii v roku 2016 podarilo prispieť k zlepšeniu protikorupčnej legislatívy na Slovensku. Veľký posun vpred znamenala novela protischránkového zákona, ktorá vychádzala z nášho návrhu. Okrem toho sme však začali pracovať aj na zmene zákona o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti.

Participácia na tvorbe protischránkového zákona

Aj Nadácia sa spolupodieľala na tvorbe nového **protischránkového zákona**, ktorý uzrel svetlo sveta na jeseň minulého roka. Nová ministerka spravodlivosti Lucia Žitňanská postupovala pri jeho tvorbe aj podľa nášho návrhu, ktorý sme pripravili v rámci iniciatívy **Štrngám za zmenu**. Za výraznú pomoc pri príprave tohoto návrhu opätovne ďakujeme advokátom kancelárie TaylorWessing. Hoci nám bolo jasné, že nový zákon určite neprinesie definitívny koniec schránkových firiem, privítali sme ho s potešením. Ide totiž o výrazný posun vpred. Nový zákon pokrýval takmer každú formu obchodu so štátom a výrazne tým zvýšil transakčné náklady pre podvodníkov, ktorí by ho chceli obísť.

Participácia na novele infozákona

Aktívne sme sa podieľali aj na príprave novely **zákona o slobodnom prístupe k informáciám**. V pracovnej skupine na Ministerstve spravodlivosti sme okrem iného navrhli zverejňovať informácie o utajovaných zmluvách v centrálnom registri zmlúv (CRZ), zverejňovanie faktúr priamo na CRZ a zverejňovanie zmlúv pred roka 2011, ktoré sú stále platné. Ktoré z našich návrhov budú akceptované sa ukáže až v priebehu roka 2017.

Eurofondový projekt

Eurofondy sa na Slovensku stali synonymom plytvania a korupcie. Nástenkový tender či miliarda eur premrhaná na nefunkčné IT projekty sú len dva z mnohých prípadov, ako sa nakladá so spoločnými financiami európskych daňových poplatníkov. Preto sme v novembri minulého roka pripravili projekt, vďaka ktorému sa verejnosť dozvie, **kto a ako rozhoduje o peniazoch v eurofondových výzvach** a či sa pri nich reálne súťaží alebo sa len uprednostňujú spriatelnené firmy. Chceme dosiahnuť systémové zmeny vedúce k férovému procesu prideľovania eurofondov a tiež vytvoriť nástroj, vďaka ktorému občania po celom Slovensku budú môcť kontrolovať ich využívanie.

Sme radi, že sa nám podarilo získať jedného z najšikovnejších dátových analytikov na Slovensku - Mateja Hrušku. Väčšinu celkových nákladov projektu, ktoré prekročujú 30 tisíc eur, pokrýva Nadácia z finančného daru súkromného darcu. No bez príspevku vyše 150 darcov na portáli startlab.sk by sa nám projekt uskutočniť nepodarilo, za čo opätovne ďakujeme.

Podpora protikorupčných projektov

Podobne ako v predchádzajúcom roku, aj v roku 2016 sme podporili projekty s overeným spoločenským významom. V prípade ocenenia **Biela vrana** bola Nadácia opätovne hlavným partnerom. V súťaži **Novinárska cena** sme už druhý raz odovzdali Cenu Zastavme korupciu, ktorú získal Konštantín Čikovský za analytické články pre Denník N.

V apríli sme spoluorganizovali aj hackaton Datahack, ktorý priniesol množstvo zaujímavých nápadov ako využiť verejne dostupné dáta.

Partneri a poďakovanie

Korupcia je hlboko zakorenený celospoločenský problém a boj s ňou je preto priveľké sústo pre jedného človeka či jednu organizáciu. Preto si veľmi ceníme pomoc každého jednotlivca či firmy, ktorí nám v našom snažení podali pomocnú ruku.

Spomedzi firiem chceme našu vďaku vyjadriť najmä týmto spoločnostiam a advokátskym kanceláriám:

Sudo agency, kníhkupectvá Artforum, Student Agency, TASR, Denník N, Newton Media, Jandl, InHiro

TaylorWessing e/n/w/c advokáti s.r.o., PRK Partners s.r.o., Advokátska kancelária ČECHOVÁ & PARTNERS s. r. o. , Prosmán&Pavlovič advokátska kancelária s.r.o., Dentons Europe CS LLP, organizačná zložka, Allen&Overy Bratislava, s.r.o., Squire Patton Boggs s.r.o., spišák&partners

Spomedzi mnohých jednotlivcov by sme sa chceli poďakovať najmä:

Fedor Blaščák
Rudolf Cádra
Lucia Čermáková
Jakub Čulík
Alexander Duleba
Juraj Ďuriš
Juraj Hipš
Tomáš Honz
Ján Hrivnák
Andrej Jeleník
Jakub Jošt
Gabriel Kleiman
Barbora Klimek
Mária Kolíková
Jakub Kratochvíl
Lukáš Kudláč
Jaroslav Lexa
Samo Marec
Peter Netri
Michaela Novosadová
Daniel Pastirčák
Liliana Rástocká
Oliver Stahl
Andrea Tóthová
Michal Trnka

Financovanie

Prehľad príjmov

	Suma (eur)	Pôvod
Úroky na bankovom účte	0,76	
Tržby z predaja služieb	120	
Iné výnosy	3000	Vstupenky
Prijaté dary	36447,36	Od fyzických osôb
Prijaté príspevky od zakladateľov - fyzických osôb	197604,61	Miroslav Trnka
Prijaté príspevky od iných organizácií	8536,16	Startlab, Ľudia ľuďom
Príspevky z podielu zaplatenej dane	7790,75	Prijaté v roku 2016
Spolu	253499,64	

Prehľad o darcoch

	Suma (eur)	Meno darcu
Dary od fyzických osôb v hodnote preyšujúcej 331 eur	35000	Juraj Ďuriš
Dary od fyzických osôb nepreyšujúce 331 eur spolu	1447,36	
Dary od fyzických osôb– vecné dary	0	
Dary od právnických osôb	0	

Poskytovanie prostriedkov Nadácie

Suma (eur)	Názov fyzickej / právnickej osoby	Účel
5000	Nadácia Otvorenej spoločnosti	Dar - súťaž Novinárska cena
1000	Nadácia Petit Academy	Darovacia zmluva projekt Datahack
118	Rada mládeže Bratislavského kraja	Darovacia zmluva - vecný dar

229,12	Dávid Pisarčík	Finančný príspevok na činnosť
--------	----------------	-------------------------------

Použité prostriedky z 2% daní z príjmu prijatých v roku 2015

Suma (eur)	Účel
4635,6	právne služby oznamovateľom korupcie

Výdavky Nadácie

Výdavky	Suma (eur)
<i>Dary fyzickým a právnickým osobám</i>	6347,12
Peňažné dary	6229,12
Nepeňažné dary	118
Finančné príspevky	0
Poskytnuté príspevky z podielu zaplatenej dane	4635,6
Správa nadácie	1044,06
Ochrana a zhodnotenie majetku	0
Propagácia verejnoprospešného účelu	34310,11
Prevádzka nadácie	12231,47
Právne služby a poradenstvo	65030,49
Náhrady výdavkov	1539,08
Mzdové náklady	130458,38
Iné náklady spojené s prevádzkou nadácie	952,6
Spolu	256548,91

Výdavky Nadácie podľa činnosti

Oblasť	Suma (eur)
<i>Podpora whistleblowerov</i>	8541,81
<i>Osveta a zapájanie verejnosti</i>	22914
<i>Investigatíva</i>	0
<i>Legislatíva</i>	0
<i>Podpora protikorupčných projektov</i>	6347,12
<i>Organizácia*</i>	218745,98
Spolu	256548,91

*Výdavky v tabuľke zarátané do položky Organizácia v sebe zahŕňajú aj mzdové náklady na zamestnancov vykonávajúcich všetky vyššie uvedené činnosti.

Zmeny v nadačnej listine a v zložení orgánov

V roku 2016 neboli vykonané zmeny.

Nadačné fondy

V roku 2015 Nadácia Zastavme korupciu nevytvorila žiadny nadačný fond.

Odmena za výkon funkcie

Správcomi Nadácie bude za rok 2016 vyplatená odmena vo výške 3 000 eur. Orgány Nadácie - správna rada a revízor vykonávali v roku 2016 svoju činnosť bez nároku na odmenu.

V Bratislave dňa 10. mája 2017

Peter Kováč
správca Nadácie Zastavme korupciu

Príloha č. 1

Správa audítora a účtovná uzávierka